

Voorstel aan : Gemeenteraad van 29 maart 2010
Door tussenkomst van : Raadscommissie van 16 maart 2010
Nummer :
Onderwerp : Evaluatieresultaten en meerjareninvesteringsprogramma regiovisie
Bijlage(n) 3 :

- Inhoud brief college van B&W d.d. 28 mei 2009 'evaluatie Regio'
- Verslag Informatiebijeenkomst voor de gemeenteraad op 27 oktober 2009
- Concept raadsbesluit

Samenvatting : De stuurgroep Regio Groningen Assen heeft voor definitieve besluitvorming stukken toegezonden over de evaluatieresultaten van de regionale samenwerking Groningen Assen en het Meerjareninvesteringsprogramma (MIP) 2010-2020 met het verzoek deze aan uw raad voor te leggen voor definitieve instemming.

Voorgestelde beslissing :

- Instemmen met de uitkomsten van de evaluatie als basis voor toekomstige regionale samenwerking;
- Instemmen met het werken met programmaopdrachten als basis voor de uitvoering van de regionale programma's, met actieve inbreng van raden en staten;
- Instemmen met de gehanteerde uitgangspunten voor het opstellen van een nieuw MIP 2010-2020

Inleiding

De stuurgroep Regio Groningen-Assen heeft op 9 december jl. de resultaten van de meningsvormende ronde langs raden en staten over de evaluatie besproken en wil nu overgaan tot formele besluitvorming. Bij brief van 17 december 2009 heeft de stuurgroep ons college voor definitieve besluitvorming stukken toegezonden over de evaluatieresultaten van de regionale samenwerking Groningen Assen en het Meerjareninvesteringsprogramma (MIP) 2010-2020 met het verzoek deze aan uw raad voor te leggen ter definitieve instemming.

Het gaat om de volgende stukken (deze zijn voor u ter inzage gelegd):

1. De Nota Introductie besluitvorming evaluatieresultaten en meerjareninvesteringsprogramma (MIP) 2010-2020.
2. De bij deze introductienota behorende aanbiedingsbrief van de voorzitter van de stuurgroep Regio Groningen-Assen.
3. De concept begroting voor het jaar 2010, waarin de resultaten van de besluitvorming over de evaluatie zijn verwerkt. Volgens het convenant gaat deze begroting ter kennisneming naar raden en staten. Een geactualiseerde tabel voor het MIP 2010-2020. Het gaat om een momentopname. Met de jaarstukken zal komend voorjaar een definitieve versie beschikbaar komen.
4. Een beantwoording van specifieke vragen uit uw raad gesteld bij de informerende en meningsvormende ronde in het najaar van 2009.

Toelichting

Ad 1

Het gaat om definitieve besluitvorming over de Notitie 'Introductie besluitvorming evaluatie regionale samenwerking Groningen-Assen'. Dit is dezelfde notitie die is gebruikt voor de informerende en meningsvormende ronde in het najaar van 2009.

Ad 2

In deze brief wordt ingegaan op de resultaten van de informerende/meningsvormende ronde. In 2009 is de regionale samenwerking door de stuurgroep Regio Groningen-Assen geëvalueerd. Naar aanleiding hiervan heeft de stuurgroep mede na overleg met stakeholders en raads- en statenleden voorstellen/beslispunten gepresenteerd. Deze zijn vervolgens dit najaar informatief en meningsvormend besproken in raden en staten. In de bijeenkomsten met raden en staten over de evaluatie is aandacht gevraagd voor de relatie met thema's als recessie en krimp. Beide thema's vragen volgens de stuurgroep om een samenhangende aanpak. In het navolgende wordt eerst kort bij deze beide thema's stilgestaan. Daarna wordt ingegaan op de besluitvorming over de evaluatieresultaten.

Gevolgen recessie

Begin dit jaar heeft de stuurgroep een portefeuillehoudersoverleg woningbouw en verstedelijking opgericht. Belangrijkste aanleiding hiervoor vormt de verandering in de woningmarkt als gevolg van de economische recessie. Regionale afstemming van de woningbouw - zowel kwantitatief als kwalitatief - draagt volgens de stuurgroep bij aan het zo goed mogelijk functioneren van de regionale woningmarkt. Uitgangspunt van de stuurgroep is het vasthouden van en het sturen op kwaliteit van de regionale woningmarkt. In 2010 zal dit leiden tot een geactualiseerde regionale woonvisie.

De stuurgroep heeft voorts in september 2009 besloten om de gevolgen in kaart te brengen van de recessie voor de uitvoering van de regionale programma's. Doel is de regionale samenwerking te benutten om de uitvoering van de regioprogramma's op gang te houden en zo mogelijk te versnellen. Voorkomen moet worden dat investeringsmiddelen ongebruikt blijven, omdat de deelnemers vanwege bezuinigingen eigen cofinanciering niet rond kunnen krij-

gen. Het adviesbureau BMC is momenteel bezig een en ander te analyseren. Begin 2010 worden de resultaten van deze analyse verwacht.

Omgaan met krimp en groei

Het stedelijk netwerk Groningen-Assen vertoont volgens recente bevolkingsprognoses ook op langere termijn nog groei van inwoners en huishoudens. Omdat in delen van de omliggende regio juist sprake is van stabilisatie en zelfs krimp (bijvoorbeeld de Eemsmond en Oost-Groningen) is een gezamenlijke strategie voor zowel het stedelijk netwerk als de omliggende regio van grote economische betekenis om het voorzieningennetwerk - inclusief de hoogwaardige voorzieningen binnen het stedelijk netwerk- op peil te houden. In samenhang daarmee gaat het de stuurgroep ook om het zorgen voor aantrekkelijke woonmilieus. Dit zeer gedifferentieerde woonmilieu variërend van dorps tot centrum-stedelijk vormt immers één van de belangrijke onderscheidende kwaliteiten van de regio en is daarmee medebepalend voor de ontwikkeling van de (kennis)economie.

Op de bijeenkomst die de regio Groningen-Assen heeft georganiseerd met leden van raden en staten op 4 februari 2010 is over deze thema's verder van gedachten te gewisseld, mede aan de hand van de eerste resultaten van de analyse van BMC.

Uit de meningsvormende ronde zijn verder nog een tweetal specifieke punten naar voren gekomen.

- De status die de regio heeft in het rijksbeleid als Nationaal Stedelijk Netwerk. In de stuurgroep is afgesproken om gezamenlijk in te zetten op het behoud van deze status ook in de toekomst. Deze status is van belang voor de prioriteitstelling bij inzet van rijksmiddelen.
- Vragen over de specifieke rol van gemeenteraden en staten. In het komend voorjaar zal de stuurgroep deze rollen aanscherpen en verduidelijken en het resultaat bespreken in een bijeenkomst met raads- en statenleden.

Besluitvorming evaluatie regionale samenwerking

De stuurgroep legt de volgende vier beslispunten voor definitieve besluitvorming aan uw raad voor.

1. Het eerste beslispunt betreft instemmen met *de uitkomsten van de evaluatie*.
Het formuleren van een economische agenda, het geven van een extra impuls aan het landschap, het verbeteren van de regio op de uitvoering van de regioprogramma's, het sterk verbeteren van de interne en externe communicatie en profilering van de regio kunnen rekenen op draagvlak. Dit was overigens ook al gebleken uit eerdere sessies dit voorjaar met raads- en statenleden.
2. Het tweede beslispunt betreft het instemmen met *het werken met jaarlijkse bestuurlijke programmaopdrachten*.
Dit voorstel van de stuurgroep vindt bijval. De suggestie om hiermee te werken vormt een goed middel om jaarlijks met de raden en staten te praten over de voortgang van de regionale samenwerking en de daarvoor opgestelde programma's.
3. Het derde beslispunt betreft de instemming met *het voorstel van de stuurgroep om de niet-stedelijke gemeenten in de gelegenheid te stellen te komen tot een substantieel regioproject, passend bij de rollen van de diverse gemeenten in de regio*.
Dit voorstel is eveneens positief ontvangen. Er zijn lopende het besluitvormingsproces al projectvoorstellen door een aantal gemeenten aangekondigd. De stuurgroep zal begin 2010 hiervoor komen met een procedurevoorstel, om ervoor te zorgen dat zo snel mogelijk kan worden begonnen met de ontwikkeling en uitvoering van dit soort belangrijke projecten. U wordt daarover t.z.t. nader geïnformeerd.
4. Het vierde beslispunt betreft het instemmen met *de door de stuurgroep gehanteerde uitgangspunten voor het opstellen van een nieuw Meerjareninvesteringsprogramma voor de periode 2010-2020*.

Hiervoor is eveneens draagvlak. Naast het vasthouden en actualiseren van het lopende MIP 2008-2015 wordt het programma regionaal ingepast voor de periode 2015-2020. De jaarlijkse bijdrage van de deelnemers wordt *niet* verhoogd of geïndexeerd en er wordt een vorm van overplanning gehanteerd. Deze overplanning houdt in dat er meer projecten voor uitvoering gereed worden gemaakt dan er middelen zijn.

Ad 3

Projectenlijst MIP 2010-2020

Ter kennisneming zijn de geactualiseerde projectenlijsten MIP 2010-2020, onderdelen Regio-park en Bereikbaarheid meegestuurd. Een meer definitieve versie zal worden meegestuurd met de jaarstukken in het voorjaar van 2010.

Concept begroting 2010

Ook is ter kennisneming is meegestuurd de concept begroting voor het jaar 2010, waarin de besluitvorming over de evaluatie is verwerkt. Voor het opstellen van de begroting is het convenant Regio Groningen-Assen (stuurgroep november 2004) als leidraad gehanteerd. Met deze begroting maakt de stuurgroep Regio Groningen-Assen de verwachte financiële stromen voor 2010 inzichtelijk. De resultaten van de evaluatie zijn ook financieel vertaald in de concept begroting.

Ad 4

In deze brief gaat de programmadirecteur van de Regio in op de vragen/opmerkingen, welke namens u door ons college aan de voorzitter van de stuurgroep zijn gestuurd bij brief van 28 mei 2009 (kenmerk 2009-1423). Dit naar aanleiding van het op 12 mei 2009 in de raadscommissie geagendeerde discussiestuk 'Evaluatie Regio Groningen Assen'. (zie BIJLAGE 1 en 2) Voor dit discussiestuk was de Notitie 'uitkomsten evaluatie regionale samenwerking' Regio Groningen-Assen, op weg naar een regionaal actieprogramma als input gebruikt. Deze Notitie geeft in hoofdlijnen inzicht in het proces en de uitkomsten van de evaluatie van de regionale samenwerking Groningen-Assen. In het bijzonder is de raadscommissie gevraagd haar mening te geven over de in de Notitie per hoofdadvis van de heer Meijdam geformuleerde stellingen. Aan de portefeuillehouders is gevraagd deze stellingen te bespreken en de stuurgroep hierover te adviseren.

In onze hiervoor bedoelde brief is namens uw raadscommissie een aantal opmerkingen in algemene zin (1) gemaakt. Daarna gaat deze brief in op de vier hoofdthema's van de evaluatie, namelijk:

- A. opmerking in algemene zin;
- B. het opstellen van een economische agenda;
- C. stel onderscheid stad/land voorop in offensieve aanpak;
- D. verbinding met stakeholders en uitvoering op afstand;
- E. profilering van de Regio Groningen-Assen.(maak de regio Groningen-Assen intern en extern tot een symbool van succes; creëer een merk)

Ad A. Algemeen.

De raad pleit om vooral aandacht te besteden aan de lopende programma's en te zoeken naar pragmatische aanpakken en de successen meer onder de aandacht te brengen van de raad en de bevolking. Verder is de raad van mening dat herijking van woningbouwafspraken een hogere frequentie dient te hebben, bijvoorbeeld 1 keer per drie jaar

Commentaar

Er is door de stuurgroep gekozen om samen met de stakeholders de uitvoering te versterken en om een duidelijker profiel neer te zetten van de regionale samenwerking. De stuurgroep is het verder eens met de opvatting van de raad om met een hogere frequentie woningbouwafspraken te maken in regionaal verband. Er is recent een portefeuillehoudersoverleg wonen

gevormd waarin najaar 2009 de eerste stappen zijn gezet om medio 2010 op basis van een regionale woonvisie en nieuwe prognoses te komen tot hernieuwde regionale afstemming.

Ad B Economische agenda.

De raad ziet weinig heil in de toevoeging van een economische peiler, maar ziet wel de noodzaak voor samenwerking in de aanpak en exploitatie van de regionale bedrijventerreinen.

Commentaar

Door de stakeholders is aangegeven dat er behoefte bestaat aan een regionale economische agenda. De stuurgroep heeft ervoor gekozen om deze behoefte nader te inventariseren, met als randvoorwaarde dat regionale samenwerking wel een toegevoegde waarde moet hebben op de bestaande samenwerking op economisch terrein. In het voorjaar van 2010 zal de stuurgroep de resultaten van deze inventarisatie bespreken en daarover nadere keuzes maken. Wat betreft de samenwerking rond de regionale bedrijventerreinen worden binnenkort gezamenlijke stappen gezet om te komen tot meer marktconforme uitgifteprijsen en daaraan gekoppeld verbetering van kwaliteit op bestaande terreinen. De Regio Groningen Assen loopt hierbij landelijk voorop.

Ad C Stel onderscheid stad land voorop in offensieve aanpak.

De raad onderschrijft het thema en geeft aan dat Haren zichzelf rekent tot de categorie schakelgemeenten.

Commentaar

In de stuurgroep is uitdrukkelijk gesproken over de rol van de niet-stedelijke gemeenten in het samenwerkingsverband. Uitkomst hiervan is dat vastgehouden wordt aan de eerder onderscheiden categorieën gemeenten. Dit houdt in dat er schragende kernen zijn, die een ondersteunende functie hebben voor de verstedelijking van de regio. Dit zijn de kernen Leek/Roden en de kern Hoogezand-Sappemeer als westelijk respectievelijk oostelijk ankerpunt van de T-structuur in aanvulling op de steden Groningen en Assen. Daarnaast kennen de schakelgemeenten aan de noordkant van de stad Groningen een specifieke rol als schakel tussen de stad enerzijds en het noordelijk gelegen platteland. De resterende kernen/gemeenten Haren, Slochteren en Tynaarlo kennen een eigen specifieke functie zoals aangegeven in de Regiovisie van 2004. Haren vervult hierin een functie in het stedelijk gebied Groningen-Haren als een hoogwaardig groenstedelijk woonmilieu. Haren vormt een groen woonkern met een sterke eigen identiteit gekoppeld aan het op peil houden van het voorzieningenniveau. De gemeente heeft gelet op de ligging ook een belangrijke functie in de “dooradering” van het watersysteem en voor de ecologische verbindingzones in de regio. Ook is in 2004 een opgave benoemd voor een toplocatie voor bedrijvigheid (Nesciolaan) en voor het beter functioneel benutten van de stationslocatie. De stuurgroep heeft er voor gekozen om in aansluiting op de voor iedere gemeente specifiek onderscheiden regionale rollen en functies, geld vrij te maken voor een substantieel regioproject. Voor Haren houdt dat in dat een bedrag beschikbaar is van ca € 700.000.- vanuit het regiofonds als cofinanciering voor het realiseren van een dergelijk project.

Door de raad wordt ten behoeve van een offensieve regionale aanpak gepleit voor meer slagkracht en investeringsruimte in het programma Regiopark.

Commentaar

De stuurgroep geeft hieraan gevolg door het creëren van meer investeringsruimte en het versterken van de uitvoeringskracht, ondermeer door nadrukkelijke samenwerking met stakeholders.

Ad D Verbinding met stakeholders en uitvoering op afstand.

De raad geeft het duidelijke signaal om geen nieuwe uitvoeringsorganisatie te creëren, maar uit te gaan van verbetering van de bestaande uitvoeringsstructuur.

Commentaar

De stuurgroep heeft de keuze gemaakt om de bestaande uitvoeringsstructuur gezamenlijk met de stakeholders te versterken. Met name bij het bereikbaarheidsprogramma wordt gekeken op welke wijze de regie op de uitvoering van met name het programma regionaal kan worden versterkt. Het gaat in dit programma om complexe met elkaar samenhangende projecten op en rond het spoor, waarvoor onderlinge afstemming absolute noodzaak is om te kunnen sturen op tijd, geld en kwaliteit.

Ad E Maak de regio Groningen-Assen intern en extern tot een symbool van succes; creëer een merk.

De raad adviseert om in dit thema niet teveel energie te steken. Geen (internationale) vergezichten en geen aparte regiolobbyisten. Wel pleit de raad voor versterking van de communicatie met raadsleden en burgers.

Commentaar

Voor een groot deel kiest de stuurgroep een zelfde benadering. Accent ligt de komende jaren op het gezamenlijk met de stakeholders creëren en uitdragen van een onderscheidend regionaal profiel (geen merk!). Uitgangspunten hierbij zijn de kenniseconomie, het uitnutten van het thema stad-land en het daarmee samenhangende, rijk geschakeerde en gedifferentieerde woonmilieu van de regio. Voorts wordt aangesloten op de SNN lobbystructuur. Een tweede belangrijk accent vormt de komende jaren de communicatie met raden en staten. Gebleken is dat hieraan grote behoefte is. De communicatie met de burger is voor het draagvlak van belang. De concrete projecten/programma's vormen een goed aanknopingspunt om de burger te laten zien wat regionale samenwerking oplevert.

Afsluitend wordt geconcludeerd dat de hoofdlijnen van de eerdere reactie van de raadscommissie goed aansluiten bij de besluitvorming van de stuurgroep Regio Groningen-Assen.

Conclusie

Wij zijn met de stuurgroep van mening dat met een positief besluit over bovenstaande stukken opnieuw een stevige basis wordt gelegd voor regionale samenwerking in de komende periode. De positie van Haren is in die zin verbeterd doordat in het MIP 2010-2020 een bedrag van €5 miljoen is opgenomen voor één substantieel project per gemeentelijke opgave (schakelgemeenten Zuidhorn, Bedum, Winsum, Ten Boer en de gemeenten Slochteren, Tynaarlo en Haren).

Voorstel

- Instemmen met de uitkomsten van de evaluatie als basis voor toekomstige regionale samenwerking;
- Instemmen met het werken met programmaopdrachten als basis voor de uitvoering van de regionale programma's, met actieve inbreng van raden en staten;
- Instemmen met de gehanteerde uitgangspunten voor het opstellen van een nieuw MIP 2010-2020

Haren, 23 februari 2010

burgemeester en wethouders,

secretaris

burgemeester